

(scannat 2000 lagrat i off O / 231 / 88_06838 / 881028)

Enligt sändlista

Bildande av naturreservatet Nybble holme i Strängnäs kommunUppgifter om reservatet

Benämning	Naturreservatet Nybble holme
Kommun	Strängnäs
Socken	Överselö
Fastighet	Nybble 6:1
Lägesbeskrivning	Reservatet är beläget norr om Selaön i Mälaren
Kartblad	Topografiska bladet 10 H Strängnäs NO Ekonomiska bladet 10785
Gränser	Reservatet har med punktstreckad begränsningslinje markerats på bifogade kartor bil A och bil B.
Areal	38,84 ha land
Ägare	Staten genom statens naturvårdsverk
Naturvårdsförvaltare	Länsstyrelsen

Beskrivning av området

Nybble holme är en ca 40 hektar stor ö norr om Selaön i Mälaren. Nybble holme, som tidigare även benämnts Högholmen, är uppbyggd av gnejsgranit, som går i dagen dels på sydvästra och dels på norra delen av ön, där bergen reser sig brant 35 meter över vattnet. Övriga delar är huvudsakligen täckta av morän. Ett mindre, låglänt område på sydöstra delen upptas av lera.

Vid inventering av skärgårdarna i Mälaren har Nybble holme visat sig vara en av de minst påverkade öarna på Sörmlandssidan av sjön. Nybble holme synes i motsats till andra öar i denna del av Mälaren inte ha varit utnyttjad som betesmark. Enligt tillgängliga äldre kartor och lantmäterihandlingar anges ön som skogsmark.

Det nuvarande skogsbeståndet som består av lövbarrblandskog, där lövträdsinslaget - främst asp, björk, ek och al - uppgår till ca 40 % av virkesvolymen, har troligen uppkommit spontant efter tidigare blädningsskogsbruk. Skogen är olikåldrig och flerskiktad och ligger till största delen i åldersklasserna 70 - 110 år. Den har under de senaste decennierna inte varit föremål för skogsbruksåtgärder och är därför på väg att övergå till ett naturskogstillstånd med stort inslag av vindfällen, lågor och multnande ved.

På de delar av ön där berget går i dagen eller där jordtäcket är tunt förekommer lavklädda hållar med hållmarkstallskog, enbuskar och ljung. Markfloran är trivial med bl a mossor, blåbär, lingon, ekorrbär, skogsvicker och vårärt.

Älg och rådjur förekommer tidvis på ön. Bland fågelarter som häckar här kan nämnas storskrake, knipa, större hackspett, järpe, morkulla, skogsduva, duvhök och fiskgjuse.

Nybble holme har inköpts av naturvårdsfonden för att avsättas som naturreservat, där vegetationen skall lämnas för fri utveckling för att få övergå till urskog.

Någon bebyggelse eller några anläggningar finns inte på ön.

Ärendets beredning

Den intressanta skogsvegetationen på Nybble holme har uppmärksamrats i samband med de inventeringar som utförts för naturvårdsplanen för länet 1982. Nybble holme ägdes då av lantbruksnämnden i länet. Efter skogsvärderingar och kompletterande undersökningar förvärvades fastigheten Nybble 6:1 (Nybble holme) 1986 av statens naturvårdsverk och överfördes till naturvårds- fonden.

Ärendet har varit remitterat till statens naturvårdsverk, Strängnäs kommun, skogsvårdsstyrelsen, Hans Wahlbeck, Föreningen Sörmlandsentomologerna och Strängnäskretsen av Svenska naturskyddsföreningen.

Områdets betydelse samt behov av skydd och vård

Nybble holme är botaniska och växtgeografiskt intressant på grund av den omväxlande och delvis urskogsartade vegetationen. Skogen är mångformig med bestånd av olika fuktighetsgrad från sumpskog till hållmarkstallskog. Skogen är flerskiktad och olik- åldrig med ett stort inslag av olika lövträd.

Från zoologisk synpunkt är ön värdefull på grund av att skogen genom sin varierande ålders- och trädslagssammansättning rymmer ett stort antal biotoper för insekter, fåglar och däggdjur. Både skogsfåglar och vattenanknutna fågelarter förekommer bland häckfåglarna på ön.

Nybble holme har allmänekologisk betydelse emedan skogen har lång kontinuitet och till stora delar lämnats orörd under många årtionden. Den skiljer sig därigenom från skogarna på flertalet andra öar och holmar i denna del av Mälaren som särskilt under senare år varit föremål för kontinuerlig skogskötsel och delvis omfattande avverkningar. Nybble holme är därför redan i dag av stort intresse som jämförelseobjekt och kommer att bli ännu mer betydelsefull som referensområde i framtiden. Nybble holme bör därför avsättas som naturreservat.

Länsstyrelsens beslut

Det beskrivna området som avgränsas med innerkanten av den punkt- streckade linjen på bifogade karta bilaga B bör av skäl som ovan angivits särskilt skyddas och vårdas på grund av sin betydelse för kännedomen om landets natur. Länsstyrelsen förklarar därför med stöd av 7 § naturvårdslagen området som naturreservat.

Länsstyrelsen beslutar samtidigt med stöd av 4 § skogsvårdslagen att skogsvårdslagens och skogsvårdsförordningens föreskrifter inte skall gälla inom reservatet.

Reservatet skall benämnas Naturreservatet Nybble holme

Ändamålet med reservatet

Ändamålet med reservatet är att skydda en säregen Mälarö med särpräglad vegetation och rikt insekts- och fågelliv mot störningar och påverkan. Vegetation och djurlivet skall få utvecklas fritt för att reservatet skall kunna tjäna som referensområde för skogsvård, ekologi, natur- och miljövård i Mälaren.

Anordningar för friluftslivet skall inte iordningställas.

För området skall gälla de föreskrifter enligt 8-10 §§ naturvårdslagen samt 9 § naturvårdsförordningen som anges nedan.

- A Föreskrifter jämlikt 8 § naturvårdslagen angående inskränkning i markägares och annan sakägares rätt att förfoga över fastighet inom reservatet.

Utöver föreskrifter och förbud i andra lagar och författningar är det förbjudet att

- 1 bedriva täkt, gruvbrytning, utfyllning, muddring, schaktning, sprängning eller annan verksamhet som kan förändra områdets topografi eller vegetation,
- 2 skada eller förstöra berghällar, t ex genom eldning, bergborrning, målning, inhuggning av inskription eller liknande åtgärder,
- 3 uppföra ny byggnad
- 4 slutavverka, gallra, röja eller bortföra vindfälle och död ved, mossor, lavar eller kärlväxter,
- 5 skogsodla,
- 6 anordna upplag,
- 7 företa skogsgödsling,
- 8 använda kemiska bekämpningsmedel
- 9 ta mark i anspråk för bete eller åker,
- 10 bedriva jakt,
- 11 upplåta området för tävlingar,
- 12 anlägga väg eller stig,
- 13 anlägga brygga eller upplåta plats för båthamn, tältplats eller plats för husvagnsuppställning,
- 14 inplantera djur eller växtarter,
- 15 dra fram ledningar eller kablar,
- 16 uppföra stängsel

B Föreskrifter jämlikt 9 § naturvårdslagen angående mark- ägares och annan sakägares skyldighet att tåla visst intrång.

Markägare och innehavare av särskild rätt till marken skall tåla att de åtgärder vidtages inom området som framgår av föreskrifterna under avdelning D.

C Föreskrifter jämlikt 10 § naturvårdslagen om vad allmänheten har att iakttaga inom reservatet.

Utöver föreskrifter och förbud i andra lagar och författningar är det förbjudet att

- 1 skada eller borttaga naturföremål,
- 2 skada eller förstöra berghällar (t ex genom eldning, bergborrning, målning, inhuggning av inskription e dyl),
- 3 på störande sätt använda radio, grammofon, bandspelare, musikinstrument e dyl,
- 4 göra upp eld,
- 5 skada eller borttaga växande träd, buskar eller andra växter eller att plocka blommor,
- 6 skada eller borttaga torrträd, vindfällan, stubbar, nerfallna grenar eller annan död ved,
- 7 att medvetet störa djurlivet, t ex genom närgången fotografering av fågelbo, lya, gryt eller motsvarande eller klättra i boträd,
- 8 vid landstigning inom reservatet medföra hund eller annat husdjur som ej är kopplat,
- 9 förtöja båt mer än två dygn i följd inom reservatet,
- 10 tälta eller uppställa husvagn,
- 11 bedriva lägerverksamhet,

Det är förbjudet att utan länsstyrelsens tillstånd

- 12 anordna tävlingar,(orienteringar e dyl),
- 13 framföra snöskoter, terrängfordon eller annat motorfordon inom reservatet,
- 14 insamla insekter eller utföra vetenskapliga undersökningar,
- 15 bedriva besöksverksamhet i kommersiellt syfte.

D Föreskrifter enligt 9 § naturvårdsförordningen om vård och förvaltning av naturreservat.

Länsstyrelsen meddelar föreskrifter om vård och förvaltning genom att fastställa nedanstående föreskrifter och skötselplan.

1 Utmärkning

Reservatet skall utmärkas enligt svensk standard och av statens naturvårdsverk utfärdade anvisningar.

2 Förvaltare

Reservatet skall i naturvårdshänseende förvaltas av länsstyrelsen.

3 Samråd

Vid förvaltningen skall samråd fortlöpande ske med statens naturvårdsverk.

4 Skötselplan

4.1 Målsättning

Målsättningen med reservatet är att vegetation och djurliv skall få utvecklas fritt. De enda åtgärder som skall genomföras är återkommande städning.

4.2 Sköselföreskrifter

4.2.1 Städning av reservatsområdet skall utföras en gång per år eller oftare om det erfordras på speciella platser.

4.2.2 Informationstavlor skall sättas upp på södra udden samt vid utsiktsberget på holmens västra sida.

4.2.3 Tillsyn av reservatet skall utövas av länsstyrelsen. Tillsynsman från trakten bör förorenas genom länsstyrelsens försorg.

4.2.4 Utvecklingen av djur- och växtlivet på ön skall dokumenteras av länsstyrelsen. Dokumentation bör i första hand ske genom vetenskapligt godtagbara inventeringar.

4.3 Finansieringsplan

Statens naturvårdsverk svarar för alla kostnader i samband med naturvårdsförvaltningen.

4.4 Ekonomisk plan (undantas från fastställelse)

Länsstyrelsen har upprättat bilagda ekonomiska plan för tillsyn och skötsel av reservatet (bilaga C).

Beslut i detta ärende har fattats av länsstyrelsens styrelse. Därvid har närvarit landshövding Bengt Gustavsson, ordförande, samt ledamöterna Börje Larsson, Barbro Andersson, Jan-Erik Andersson Karl-Axel Lundberg, Nils-Göran Andersson, Marita Bengtsson, Sven Zetterström, Gunnar Andersson, Börje Insulander, Margareta Sehlstedt, Larz Johansson, Karl Vilhelm Blomquist och Torbritt Bökman.

Deltagit i ärendet har länsassessor Henry Famme, länsantikvarie Lena Bergils, länsarkitekt Per Öhrling, överlantmätare Torsten Sandberg och avdelningsdirektör Georg Olsson, föredragande.

Detta beslut kan överklagas hos miljö- och energidepartementet, se bilaga.

Bengt Gustavsson
Bengt Gustavsson

Georg Olsson
Georg Olsson

Bilagor

- A Översiktskarta i skala 1:50 000
- B Reservatskarta i skala 1:10 000
- C Ekonomisk plan

Kungöres i tidningarna
Eskilstuna-Kuriren med Strengnäs Tidning
Folket
Sörmlandsbygden samt i
länets författningssamling